

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicii vniuersitatis Et Cleri Coloniensis, aduersus
calumnias Philippi Melanthonis, Martini Buceri,
Oldendorpij, & eorum asseclarum, defensio**

Billick, Eberhard

Parisiis, 1545

In quo doctrina aduersariorum de peccato originali cum Ecclesiastica
doctrina conueniat aut dissideat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29474

gno ex quo praeceperam tibi dicēs, ne comederes, maledicta terra in opere tuo. In laboribus comedes ex ea cunctis diebus vitae tuae. Spinas & tribulos germinabit tibi, & comedes herbas terrae. In sudore vultus tui vesceris pane, donec reuertaris in terram de qua sumptus es, quia puluis es, & in puluere reuerteris: quod de morte corporali dictum est. Inde noxia elementorum intēperies, hinc algores, calores, aquarū inūdationes, pestes, bella, fames, morbi, & infinita alia mala, quibus genus humanum atteritur, sed & bestiarum dominium, quod à deo acceperat, imminutū est. Hinc Chrysostomus homilia nona in primū caput Genes. Si terribiles (inquit) fuissent hominibus bestiae, mulier serpente conspecto non mansisset, neque consilium accepisset, neque illi locuta fuisset, sed statim ad aspectū illius obstupefacta profugisset. Verū colloquitur, nec metuit: nōdum enim erat timor ille: ceterū ubi peccatum intrauit, ablata est hęc potestas & dignitas: antea terribilis erat bestiis, ubi autem impigit, timere cepit & conseruorum extremos.

Igitur secundū Ecclesiasticā doctrinā, peccatū originale constat propriè ex praeuacatione seu inobedientia primi hominis qua incurrit inimicitiam Dei, inimicitia propriæ carnis, & inimicitia omnis creaturæ. In creatus Deus & omnis eius creatura, peccatum illud persequuntur. Statim enim vt contractum est, absque tēporis interuallo, sequuta est damnatio mortis, repugnantia ab internis, repugnantia ab externis. Nunc quid doceant aduersarij.

In quo doctrina aduersariorum de peccato originali cum Ecclesiastica doctrina conueniat aut dissideat.

Aduersarij plurima peccata ascuerunt originalia esse,

Adam esu fructus vetiti cum omni sua posteritate amisisse felicitatem eternam, ac mala plurima tēporalia incidisse, sicut nos fatentur. Verū quæ mala & quanta, non per omnia eadem nobiscum tradunt.

Primo ubi nos vnicū praeuacationis peccatum docemus, atque hoc esse solum & vere originale: isti originalis peccati pomeria latissime porrigit, & quicquid ferè est vitiorum in hominibus, totum congerunt in culpam originalem. Non modo inobedientiam, numerat.

C iij sed

sed & ignorantiam Dei, incredulitatem, diffidentiam, desperare pietatem, odium & contemptum Dei, vacare metu, irasci deo, odisse iudicium eius, fugere deum iudicantem, habere fiduciam rerum presentium, amorem carnalium, securitatem, qualia plurima enumerant, omnia ferè actualia pravae voluntatis crimina, quae ita contendunt nobis esse hereditarie congenita, ac si natura in regentibus nequeat aliud.

Secundò de damnatione mortis aeternae quam incurrit Adam cum tota posteritate sentiunt nobiscum.

Orthodoxis.

De concupiscentiae vero corruptione, quam tertio loco posuimus, plurimum discrepant. Confitentur quidem quod nos, concupiscentiam corruptam, totius naturae vires debilitatas, atque hinc enasci fructus malos. Ceterum contendunt eam (quod nemo catholicorum dixit) esse sua natura seu essentia peccatum, imò ipsissimum originis peccatum, ac rem sua natura dignam morte aeterna. Docet autè Ecclesiastica doctrina, Concupiscentiam residere in regeneratis per baptismum absque villo peccato, quanquam non absque vitio. Quod sit fomes quidam vitiorum mentis imperio repugnans. Et siquidem accedente voluntate vincit mentis seu rationis iudicium, parere fructus malos, non tamen hereditarios, sed temporales, seu actuales. Si vincitur autem, valere ad coronam. Nec satis sibi constant aduersarij, modò enim solas potentias, dicunt esse originales, modò actus numerant cum potentis. At istud durissimum est, quod fomitem seu concupiscentiae nomine, quam dicunt originalem comprehendunt ferè horrenda & detestanda crimina, quae nulla natura humana se agnoscat. Verba ponam Philippi in Apologia, ne quis cauilletur ne affingere eis res tam prodigiosas.

Quod si contenderint, inquit, aduersarij, quo nomine catholici fomes significant fomitem esse aduersarij, quo nomine catholici quid sit te sententiae scripturae, sed plane tota Ecclesia. Quis enim unquam Philippo ausus est dicere haec esse aduersarij, etiam si perfectus consensus non accederet, dubitare de ira Dei, de gratia Dei, de verbo Dei, in quo iudicium Dei, indignari quod Deus non eripit statim ex afflictionibus fremere quod impij meliore fortuna utuntur quàm boni, incitari fundat omnia, ira, libidine, cupiditate gloriae, opum, &c. Et haec agnoscunt in se originale omnes impij, ut apparet in Psalmis & prophetis. Sed in scholis transulerunt huc ex philosophia prorsus alienas sententias, quod proprie actuales passiones uel boni nec mali sumus, nec laudemur, uel vituperemur.

Item nihil esse peccatum nisi voluntarium. Quæ omnia Philip-
 pus, tanta constantia ac si iam receptum sit, omnia illa esse
 originalia, & fomitis nomine significati. Verum sic fiet, vt *Orthodo-*
 qui dixerit fomitem esse nobis hæreditariè congenitum, *xix.*
 dixerit simul, nos tantis criminibus tota vita subiacere.
 Quod tam remotum est à sacra scriptura, ab Ecclesiæ do-
 ctina, à vera theologia, à philosophia naturali, ab omni
 disciplina, deniq; & à totius naturæ humanæ sensu, vt cre-
 diderim alicunde ab inferis tale dogma in desperatos &
 torui aspectus homines dimanasse. Nec poterã mihi per-
 suadere hanc esse multorum sectariorum opinionem, sed
 Philippum arbitrabar (vt est in iudicando hebes, temera-
 rius & arrogans) solius eloquentiæ fiducia tam stolidè pro-
 nunciare, de rebus sibi non intellectis, donec eadè Bucerus
 Sophista defenderet, Philippo longe acutior. Sed de his
 postea, nunc tantum sententiam retulimus aduersariorum.

Quarto de miseria & temporali afflictione quandiu vini-
 tur nihil discrepat.

De remedio peccati originalis Ecclesiastica doctrina.

VNa totius Ecclesiæ Catholicæ de curatione morbi *Solus Chri-*
 illius originalis, quem volentes nolentes oēs incur- *stus qui*
 rimus, doctrina. Non potuisse homini lapsu mederi, nisi *est Adam*
 per unicum medicum & saluatorem nostrum dominum *secundus,*
 Iesum Christum, omnis peccati expertem. Siquidem ho- *prioris A-*
 mo iacebat circumseptus peccato præuaricationis, acce- *dæ pecca-*
 perat damnationem mortis æternæ, repugnantiam in se *tis diluit.*
 & extra se, vndique experiebatur. In quancunque verò
 formam se transformeret, non poterat eò euadere san-
 ctitatis, vt crimen illud purificaret: non eò potentia, vt
 mortem superaret: non eò moderationis & temperantiæ,
 vt lites posset cõponere æternas. Nec eò felicitatis, qua mi-
 serias temporales effugeret. Sed quantuncq; suis adnite-
 retur viribus, in deterius indies prolabebatur. Vnde condi-
 tor hominis deus, ne periret in æternum, quem ad similitu-
 dinem suam formauerat, quem serpens dolo per fœminã
 circumuenerat, nouum formauit Adam, qui veteris Adæ
 piacula expiaret, mortè sua morte interimeret, ac dånun
 omne lapsu prioris Adæ acceptum, tãdem restauraret. Hinc
 quem.